

PERIÓDICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRES ==

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. . . . . Una pesseta
 Cada número. . . . . 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. . . . . 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circunstancias

GUSPIRAS
 DEL PROBLEMA SOCIAL

Pe 'ls terrorífichs telégramas que aquestos últims dias han publicat los diaris polítics respecte a lo que passa a Jerez, y per lo que últimament s' ha dit en plenas Corts del mateix assumpto, podém formar-nos una idea claríssima del modo com sempre intervé l' Estat en las qüestions de treball, y de quina manera mes original sab interpretar la llibertat de la oferta y la demanda, per ell tan cacarejada.

A Jerez, una de las comarcas mes ricas d' Espanya, fa temps que 'ls treballadors s' hi moren materialment de miseria.

Aquest any se presenta una bona cullita de blat, y 'ls segadors, que son inicua-ment explotats fentlos segar a preu fet per estensions mes o menos grosses de terreno, acordan no treballar sino a un jornal fisco, y per segar al pich del istiu de la primera claror del matí a la última de la tarde, demanan quatre pessetas diarias, un descans al mitj dia de duas horas y dret durant lo resto del dia a cosa de un' altra hora de descans. Resultat, qu' encara treballarán de dotze a tretze horas, per setze rals.

Pero aixó indigna als propietaris, y no tan sols se negan a la petició dels obrers, sino que demanan al govern arguments pera contrarestar la demanda dels huelguistas, y 'l govern, ab molta pressa, envia baterias y regiments y escuadrons a Jerez,

que segons certs periódichs, causan gran efecte moral (!) entre 'ls huelguistas.

Pero no es aixó tot.

Com que a pesar de la moralitat dels arguments dels propietaris y del govern, los obrers continúan fermes en sa resolució de no treballar sino guanyantse algo millor la vida que temps passat, y resisteixen pensant que qui ha patit fam un any be pot patirne catorze mesos, los propietaris tornan a demanar ausili a son company l' Estat, que s' apressura a donarlo, sens dupte pensant que aixís garantisa la llibertat de la oferta y la demanda.

Y com que 'ls canons y 'ls fusells y las llansas no reuneixen prou efecte moral, envia 'l govern mes soldats... no ab balas y pólvora, porque aixó ja s' ha demostrat ser inútil, sino ab eynas pera fer, a nom del Estat, la feyna per la qual reclamava condicions l' obrer.

Y ara ve 'l bo y la part mes llastimosa del ridícul paper que fa 'l govern en tals qüestions.

Lo senyor Carvajal, diputat de la Unió republicana, presenta una proposició a las Corts mes o menos encaminada a facilitar una honrosa transacció en aquell conflicte. Ell fa saber als pares de la patria, que 'ls soldats enviats a segar cobraven tretze rals diaris, pero com cada dos soldats feyan ab prou feynas lo treball de un habitual segador, sortia al propietari a 26 rals lo que no havia volgut pagar a setze, escarmentat ab lo qual se preparaban a transigir.

Contesta 'l ministre de la Governació, y

aixís, com qui vol ofendre a son contrin- cant, comensa per dirli que son discurs ha sigut conservador. Diu que 'l gòvern ha promés en tot lo de Andalusia no sortirse de la legalitat comú, y que aixís pensa continuar. Reconeix que hi han hagut exageracions de una y altra part, (aixó ho afirma lo mateix ministre), y diu que la presencia dels soldats ha fet molt bon efecte, y acaba dihent que retxassa la proposició Carvajal per considerarla atentatoria a la LLIBERTAT que te d' existir sempre entre 'l capital y 'l treball.

Y corona dignament aquesta sessió de sociología... política un discurs del conservador Romero Robledo acusant de socialista al ministre de la Guerra per haber enviat soldats a Jerez, y contestant lo citat ministre que sempre que tals conflictes se presentin está disposat a fer lo mateix.

Fins aquí no hem fet mes que narrar exactíssimament tot lo passat. Ara femhi unas quantas consideracionetas.

Los propietaris, avans que cedir a la justíssima petició dels treballadors, prefe- reixen habilitar soldats, encara que aixó puga perjudicarlos desastrosament.

Lo govern busca 'ls efectes morals ab artilleria y tota mena d' armas, y entent que s' ha de garantir la llibertat del tra- ball,—es a dir, lo dret a contractar lliure- ment lo treballador y 'l propietari, sense pressions de cap mena,—enviant soldats a segar, puig allá ahont no arribi 'l fusell pot arribar la fals ó la dalla.

Y per si algun dupte queda al treballa- dor de cóm ampara l' Estat sos drets, lo

govern declara que está molt satisfet de la seva obra, y que la repetirà sempre que la ocasió se li presenti.

Ja ho tenen, donchs, entés los obrers: lo govern entent *guardar la neutralitat* en las qüestions de treball, *garantir la llibertat* de la oferta y la demanda, posantse en tot y per tot de part del capital.

Ja fa temps que aixó, per lo vell, ho tenim olvidat nosaltres, y creyém que ab nosaltres la inmensa majoria dels treballadors que algo pensan. Aixís donchs no tan sols no es estrany, sino molt natural, que no esperi res del Estat la classe obrera, y que tendeixi á sa complerta abolición per emanciparse.

Sols d'aquesta manera pot demostrar lo proletariat que te llógica, y pot dignament aspirar, si se educa, á ser lo continuador del progrés social, que ja ha sigut abandonat per la classe mitja, que's troba perfectament bé ab los privilegis que recull de la acaparadora organizació de la propietat en la societat present.

*****

RES

Vetaquí un cas compromés: sense musa y molt ofés de temas trobantme escás, per venjar-me d'aquest cas no escriuré gran cosa: *res*.

Perdut aixís com aixís entre un pensament confós per *res* estich cavilós... y es molt trist, pró molt precis, ab *res* quedar victoriós.

¿Qué vol dir *res*?... *Res* vol dir: no hi ha mes; *res* vull pensá ja que *res* puch oferir:

¿Quants y quants al mon n'hi ha que fent molt, *res* fan al fi!

Qui m'entengui ja fa prou:

res dihent estich en pau: si á algú la llaga li cou ó si per cas no li plau que 'm dispensi: es treball nou.

¿Nada! (vol dir *res* també)

res per *res* tot ho diré: si algú sab dir *res* milló que digui: no 'm fa pas pó: per dir *res* jo ja prou sé.

Ja val per cert poca cosa qui *res* dihent algo proposa, sent la cosa tan concisa: *res*! es cosa tan precisa que no es poesia... ni prosa.

Res m'importa que la gent me tracti aixís d'ignorant: *res* hi fa; seré prudent: si ab *res* quedo malament *res* mes diré tant per tant.

Endevant que *res* me costat treball y humor sols gasta: com que *res* no té resposta, *res* me priva y *res* me basta á menos dir fe una posta.

Aixó es *res*: diu la vritat qui defensa 'l punt aquest qu' es, per cert, ben defensat! qui dona lo que promet, á *res* mes está obligat.

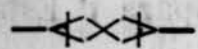
Tal tema *res* te d'estrany, pro sent *res* fins massa empeny; y, en cambi, vol molt afany de fer versos y molt seny lo dir tant ab *res* de guany.

Y vull que consti també que *res*, llegit en llatí, no vol dir *res*... y podré, sent aixís, me sembla á mi, *res* habent dit quedar bé.

¿Qué diré mes?... *Res*; formal: *res* y molt per mi es igual: *res* he dit per tot istil: falta ara lo principal: mon nom:

PEPET DEL CARRIL

Granollers, Maig 1883

Lo nostre amich en Rosendo Arús y Arderiu ha escrit una comedia en tres actes, que te per titol *La Má oculta*.

No 'n farém d'ella un judici crítich, puig tractantse de un colaborador de LA TRAMONTANA, com es l'autor, podria semblar apassionat.

L'obra te multitud d'escenas y conceptes xistosos y extravagants que mantenen constantment la rialla en lo públich, y per mostra de cóm l'autor presenta certs tipos, copiém á continuació las duas següents escenas, de un *personatge* que aspira á fer felissos als espanyols.

ESCENA XV DEL ACTE SEGON

RAMON Y VICENS

VICENS. (*Entrant ab la gorra á la ma. Va ab blusa.*) Bon dia tingui.

RAMON. (*Sech.*) Bon dia. ¿Veniú á portar quartos?

VICENS. (*Donantli quartos embolicats en un paper.*) Uns quants... no tots... quatre duros...

RAMON. ¿Cóm quatre? Me 'n deveu vuit, l'altre mes y aquest.

VICENS. Massa qu'ho sé; pero ab tota la bona voluntat no puch donarli un xavo mes... Es un temps molt dolent pe 'ls pobres.

RAMON. (*Ab duresa.*) Ab aquestos detalls no m'hi fico... Lo seu deber es pagarme...

VICENS. Costan tant d'arreglar... y á mí, per mes adobarho, ella m'ha caigut malalta... 'l gran no 'm trevalla... y la noya tampoch... Ja li dich... no sé pas com ferho.

RAMON. Aixó son mals de cap de vosté; jo tinch de cobrar perque pago la contribució y allí no hi valen camándulas ni exclamacions...

VICENS. Tota la culpa la té 'l govern... Si 's feya lo que vosté explica en aquell paper, prou aniriam millor.

RAMON. (*Ab un sorris.*) ¡Ah! ¿Heu llegit lo meu manifest?

VICENS. (*Ab estranyesa.*) ¿Lo manifest?

RAMON. Sí; lo...

VICENS. Alló pera sortir de diputat...

RAMON. Bueno, sí.

VICENS. Está bé... apreta de ferm... no se 'n calla cap... m'agrada.

RAMON. ¿Qu'os ocupeu de política?

VICENS. No, pero tinch la meva idea, so lliberal sense trampas.

RAMON. (*Molt amable oferintli una cadira.*)

Pero, ¿per qué esteu dret? No me 'n habia adonat. Seyeu, home, seyeu.

VICENS. Ara me n'hi vaig á votar.

RAMON. ¡Ah! Aneu á... (*Obsequiós.*) ¿Ja heu esmorsat...? ¿Pot ser no...? ¿Voleu pendre alguna cosa...? Sense compliments... una copeta...

VICENS. Se li estima. ¿Vol ferme un favor?

RAMON. Tot lo que vulgueu.

VICENS. Donchs pòsim, si es servit, lo séu nom en un paper... diu que d'impremta no val.

RAMON. Ab molt de gust. (*Buscant ab la vista.*) Paper... paper...

VICENS. Qualsevol.

RAMON. (*Buscant per la taula se fixa en lo sombrero y 'n treu la carta.*) Aquest es bó. (*Escriu en la carta.*) Teniu. (*Donantli y llegint.*) «Ramon Pineda.»

VICENS. Aixís estaré bé. Com que miran tots 'ls ets y uts per fer la contra als que no son de la banda del govern...

RAMON. Lo qu' es are no 'ls valdrá.

VICENS. Tant de bo. Me n'hi vaig. (*Aixís qu' es aprop de la porta retrocedeix.*) ¡Ah! Los quatre duros que li faltan...

RAMON. (*Agafantlo.*) Fes 'l teu fet home... prente 'l temps que necessitis... Lo que vulguis... ¿Qué faig cara de Neron per ventura?

VICENS. No senyor. (*Ab sorris.*)

RAMON. (*Apretantli la ma.*) ¿Te pensas que no sé lo qu' es un trevallador? Jo ho he sigut també... ja se quin pa s'hi dona... Per aixó so diferent dels altres amos, me faig cárrech de la situació... tinch entranyas y humanitat... (*Acompanyant á Vicens.*) Vesten á doná 'l vot... ves... y ab lo altre no hi pensis...

VICENS. No 'n passi cap ansia.

RAMON. So d'aquet modo... sense orgull... Jo estimo al poble. Es natural... com que n'he sortit... (*Se'n va Vicens. Ramon baixa al prosceni content y fregantse las mans.*)

ESCENA VIII DEL ACTE TERCER

RAMON

¿Quina ansietat mes terrible! ¿No sortiré?

¿No 'n sortiré? (*Mirant lo rellojje.*) ¡Ah, si 'n sortís... no m'adormiria al Congrés! No fora dels que diuhen si y no...

(*Alsantse agitat.*) Sento una febra... una agitació... Lo meu primer discurs remouria tot Espanya, fora l'admiració d'Europa y faria tremolar al ministeri.

(*S'assenta.*) ¿Y després, quí sab? So tan fill de mare com lo primer y un dia... (*S'alsa.*) 'M desperto... ¿Y una cartera?

Lo més fácil. ¿Quina? ¿La de Foment? ¡Oh! La de Foment... grans obras, carreteras, canals, un carril d'aquí á l'Habana, fentlo passar per Mallorca, tranvías fins pe 'l carrer de las Moscas...

¿La de Gracia y Justicia? ¡Oh! La de Gracia y Justicia... Tení 'l clero á las mans... Ferlo anar dret... Obligarlo á dir las missas de franch... Suprimir los bisbes y 'ls canonges... y á casa mano jo y 'l Papa á la seva. ¿La d'Hisenda? ¡Oh! La d'Hisenda... rebaixa de contribucions... y qui no la pugui pagar qu'ho digui y pasemhi ratlla... res d'embrochs, fora consums, lo sou mes gros cinch duros cada dia, lo peixi menutti á duro... grans economias... cap empréstit... pagos correns... diners á cabassos... ¿La de Governació? ¡Oh! ¿La de Governació! L'ordre ab la llibertat... eleccions imparcials... la seguritat garantida... la lley igual per tot-hom... ¿La d'Estat? ¡Oh! La d'Estat... cartejarme ab los soberans... tractar de tu y sentse compliments á tota la diplomacia... conseguir que Marruecos siga nostre, fer d'Espanya potencia de primer ordre... ¿La de Marina?... ¡Oh! ¿La de Marina! Fomentar la mercant, aumentar la de guerra, comers marítim extens, la bandera espanyola deixantse veurer per tot, los barcos fets aquí... llums eléctricas á la entrada de cada port, una esquadra de debó, los arsenals idem, ni un safreig sense una llanxa... ¿La de Guerra? ¡Oh! La de Guerra... ¡Abaix las quintas! Dels quartels ferne tallers, dels soldats ciutadans útils. Pendrer Gibraltar als inglesos... (*Surten pe 'l foro Ventura y Cinteta.*)

Tipos com aquest son de lo que mes abunda entre 'ls *patrioters* polítichs d'Espanya... mentres son á la oposició.

Ara, en quant arriban al poder... afartam y digam moro.

*****

Una altra huelga de las que caracterisan la lluyta de classes que 's desperta en la humanitat, está tenint lloch á Vilanova y Geltrú.

Los paletas de aquella vila, tingueren á be fer una petició á sos principals en lo treball, á fi de que aquestos y no 'ls obrers, fossen los que paguessen las gavetas.

Los empresaris ó patrons, seguint lo sistema de fer guerra als obrers per esperit de classe, feren lo tonto y 'l sort á la demanda de sos esplotats.

Prometeren primer una resposta pe 'l dia 26 del passat mes de Maig, y quan los treballadors foren á buscarla, feren lo tonto dihent que tornessen lo dia 28.

Lo dia 28 tornan los obrers y 'ls patrons ho allargan fins al 29.

Altre vegada van pe 'l 29 y continuan las escusas, fins que al últim saben los obrers que 's tracta de passar temps fins al 2 de Juny, en qual dia foren despatxats tots los que forman la Junta.

Llavors se anticipan las cosas y ve la huelga.

¿Quí 'n te la culpa?

Si escoltéu als que viuhem del treball dels altres, tota la responsabilitat de aquestos conflictes deuen pesar única y exclusivament sobre aquesta colla de descamisats que no saben may consolarse de treballar tot lo dia y menjar pa y seba.

Pero la huelga de Vilanova, com las de Sabadell, Manresa, Mataró, Igualada y tantas y tantas altras, demostren cada dia que la intolerancia de la classe mitja, que ja ha acabat sa missió civilizadora en lo mon, porta aquets conflictes que fan despertar al treballador l'adormit esperit de classe, contribuhint al progrés (la classe mitja) fins ab son reaccionarisme.

Per aixó á nosaltres no 'ns toca mes que dir:

—*Endevant las atxas, que la professó marxa.*

** **

A Palma de Mallorca hi ha un nebot del Delegat d' Hisenda en aquella capital, que á pesar de no mes tenir onze anys d' edat, disfruta un empleo de cinch mil rals al any de sou.

Aquest empleat encara va á estudi de primeras lletas, y á la oficina ningú 'l coneix.

Ves ara qui dupta que 'l mon adelanta.

A onze anys ja 's donan empleos *nominals*, es á dir, de nómina.

¡Ey! Si tenen bons padrins... ó bons oncles, que pe 'l cas es igual.

** **

Nostre apreciat colega *El Motin* ha sigut condemnat á arrest y á quinze setmanas de suspensió.

De modo, que se li ha aplicat la lley de imprenta y 'l códich penal.

Y encara tenim de donar gracias als senyors fusionistas lliberals.

Lo millor dia 'ns aplicarán quatre tiros. Y després cadena perpétua.

** **

Tres milions y pico de pessetas cad' any costan las solas capitanías generals y guberns militars d' Espanya.

Y 'ls treballadors andalousos tan gauduls, que no volen treballar... per dos ó tres rals diaris!...

** **

L' exércit espanyol se compon de 90,000 soldats, per los qual manté 539 generals.

Tenim, donchs, un general per cada 147 soldats.

Y encara 'ns queixém, ab tanta gent que 'ns guarda!

Si som lo mes descontentadís!...

** **

No mes que siscentas fincas han sigut embargadas en lo terme de Tortosa pera pagar contribució.

Vetaquí 'l modo de que aviat ningú pagui.

Que s' ho quedi tot l' Estat, y bona nit y bon' hora.

** **

Fou tan gran l' entussiasme de las festas *populares* de Moscou, que han mort una pila de personas aixafadas per las empentas.

Certas institucions son fatidicas pe 'l poble.

Fins volentlo divertir me 'l matan.

** **

Lo duch de Montpensier, representant d' Espanya en la coronació de Moscou, ha menjat privadament ab l' emperador de Russia.

¡Ah! Si d' aquesta feta no s' alegran los treballadors que per Andalusia 's moren de fam, es precis convenir en que no 'ns mereixem tals honors.

Y qué 'ns hem de mereixe, home, qué 'ns hem de mereixe!

Jo ho tingués de arreglar, no tingan por que may mes succehís.

** **

Se parla de una *irregularitat* en la Direcció dels deutes espanyols.

Aixó de las irregularitats ja fa temps que per Espanya es lo mes regular del mon.

** **

A Vilanova y Geltrú s' está organisant un grupo de libre-pensadors, qual iniciativa porta un obrer.

Ja no es nou veure que 'ls fills del treball sian los primers en posarse á la vanguardia del progrés.

Avant y fora.

** **

Llegeixo en un periódich de Lisboa:

«Lo rey se diverteix. Los prínceps viatjan y consumeixen nostre treball en una llista civil escandalosíssima. Lo pare del rey, idem. Los germans del rey, los lacayos y tots los que forman part de la familia real, viuhem ab vida regalada, pero l' obrer se mort de fam, y 'l mestre d' escola te de recorre á la caritat pública.»

Aquest quadro realista sembla que per tot arréu se pinta ab los mateixos colors.

** **

De la exposició minera de Madrit han sigut robats quatre rellotjes.

Ni que fos una iglesia.

** **

De 'ls setanta associats de que consta la Junta municipal de Palma de Mallorca, pera discutir los pressupostos del próxim any económich, van arribar á reunirsen tretze, y aixó després de molts esforços.

¡Tretze! Malvinatje, aquí s' hi veu la Má negra.

** **

En pochos dias han sigut denunciats tan solzament á Madrit tres periódichs: *La Izquierda dinástica*, *El Liberal* y *El Globo*.

Y 's conta que 'l senyor Castelar, á pesar de que la pluja fins ha arribat á la seva teulada, no es de opinió de que se 'n parli á las Corts, ab lo qual vol dir, que casi, ó sense 'l casi, ho troba ben fet.

Ja está ben posada la llibertat entre castelaristas y sagastins.

Es com si diguessim entre Herodes y Pilat.

** **

Dos nous partits acaban de neixe á Espanya, segons nos esplica un periódich de Bilbao.

No 's tracta ja de dinástichs ó ant' dinástichs en los nous parús, sino de qüestions que 's debateixen son que las punxagudas. de las mes

Se tracta de *lagartijistas* y *frascuelistas*, es á dir, partidaris d' en Frascuelo ó d' en Lagartijo.

Ara sí que la felicitat ens caurá luego garras avall.

** **

Al presiri de S. antoña va assessinarse á un dels penats.

Se instrueix causa, y 'l dia de la vista lo comandant del presiri no deixa sortir al acusat y testimonis per ordre del ministre de la Governació, segons diuhem varios periódichs.

Y 'l ministre de Gracia y Justicia mana al president de l' Audiencia processar al citat comandant de presiris, que pot ser al final siga qui s' emporti las encarregadas de tot.

Armonias fusionistas que farán trencar la corda per la part mes prima.

*****

LO CANT DEL LLANUT

IMITACIÓ

Sense vi no 's pot dir missa:
sense veu no 's pot cantar:
sens trabuch no 's pot anar,
perque 'ns darian pallissa.

Ego

CORO

¡Sotanas y carcundas: gran tabola
farém ab los llanuts de bon cuixi!
poséu al punt de dalt vostra pistola,
y siga nostre Deu lo deu del vi.

L' Espanya y sos entorns, plens de riquesa
las lleys del vostre embut proclamarán;
y donzellas de sens igual puresa,
devant las lleys de Deu s' entregarán.
Corréu, corréu, bandarras de sotana,
á predicar la farsa del amor;
corréu, minyons, la religió ho demana;
sembréu per tot lo vici y 'l deshonor.

Aquí l' ardor católich nos convida;
veniu, sotanas de per tot lo mon:
montéu guerrit burret, y á tota brida
anéu fent las hassanyas de Neron.
Anéu per tot arreu, caras farrenyas,
ab vostre sant boneto y rich mantéu:
deixéu los borceguins per espardenyas,
y casas y masias saquejéu.

Las casas que avuy son escolas laicas;
grans clubs de fanatisme las farém;
allí confesarém las noyas macas,
y aixís de l' innocencia las treurém.
Solteras y casadas ben guerridas
tindrém á dojo, per fer la digestió,
y plens tots de trapillos y queridas;
omplir hem de bastardos la nació.

¡Sotanas y carcundas: gran tabola
farém ab los llanuts de bon cuixi!
poséu al punt de dalt vostra pistola,
y siga nostre Deu lo deu del vi.

FREDERICH OLIVÉ

Un escándol ha mogut públicament á
Santander una ex-monja tirant en cara
del bisbe y de uns quants ensotanats, en
las mateixas escalas de la catedral, no se
quins negocis bruts fets ab ella dintre un
convent pera quedárseli molt católicament
los quartos.

En tractantse de missas, ja se sab lo que
hi son aficionats los ministres del Senyor.

**

Fa pochos dias un llamp va matar prop
de Cáceres á un matrimoni qual muller
estava en estat interessant, y que deixaren
en lo major abandono á quatre fills.

Y 'ls católics darán la culpa d' aixó á
la Providencia.

¡Vaya un modo de carregarli 'l mort!
Y que si fos veritat á lo menos mereixe-
ria que se li formés causa criminal.

¿No 'ls ho sembla?

**

La iglesia de Vallespinoso (Palencia) ha
sigut piadosíssimament escurada, no sal-
vantse ni las ánimas de la neteja.

No s' ha registrat encara ni la rectoria
ni las habitacions del sagristá ni las de la
majordona.

Ni tampoch s' han trobat los lladres.

Aném per un' altra.

**

A Gijon, passant la professó de *Corpus*,
un ensotanat va atropellar á un estranjer

que no havia tingut per convenient treu-
res lo barret.

Per tot arreu corren los mateixos modos,
tractantse de sotanas.

**

A Málaga també feren ficar á la presó á
un transeunt perque, anant depressa, no
li passá per la barretina l' agenollarse.

Tiréu de la corda, tiréu, ensotanats, que
no tardará gayre á petarse.

**

La guardia civil de Guadix ha portat á
la presó un frare, acusat del delict... de
costum; atentar al pudor de menors.

¡Pobret! ¡Li han trencat las oracions!

**

Un tal pare Sirera va reclutant noys y
noyas pe 'ls convents de frares.

Me sembla be.

Cadascú busca lo que necessita.

**

Dos sacerdots de Avilés se apoderan de
Joseph Muñoz estantse morint, pera obli-
garlo á que 'ls deixi una casa que pos-
seeix.

Si aixó dels bens terrenals may ho han
desitjat los católics!...

Be prou que 's veu cada dia.

**

A Palausabardera hi ha un vicari que
dona lliçons de ball á sas feligresas.

Ja estich veyent un miracle.

Lo vicari ensenyará de ballar... y ellas
apendrán matemáticas ab lo ball.

Multipliquarán.

D' aquí nou mesos la resposta.

**

Un capellá de Cinero reclama judicial-
ment tres mil rals á sa ex-majordona, que
diu haberli robat, y ella contesta que son
seus per pago de la manutenció de quatre
criaturas que li ha fet l' ensotanat. (Aixís
mateix, tal com pinta.)

Me sembla que l' espectacle religiós no
podía ser mes edificant.

**

Diuhén que la pelegrinació á Lourdes
dels carcas de Palma s' ha desbaratat.

Decididament la cullita de llana s' es-
tronca.

**

A Inglaterra se processa á uns missio-
nistas per haber martirizat á duas perso-
nas y després haberlos posat pebre á las fe-
ridas per ells causadas.

Aficions inquisitorials.

**

Lo tribunal del Marne (Fransa) acaba
de donar duas reverendas sentencias.

La primera contra un tal Calveau, de
ofici gandul, ensotanat, condemnantlo á
set anys de presiri per..... lo de costum.

¡Pobres noys! Mes de trenta foren atacats
per dit reverent.

Y la [segona condemnant á cinch anys
de la mateixa pena al pare Climent, per
haber realisat semblants hassanyas ab va-
rias noyas.

Aixó ja sembla la cansó del enfadó. Ca-
da dia 'l mateix.

**

L' Audiencia de Valladolid ha condem-
nat á un frare á dotze anys y un dia de
presiri, per assassinat.

Ara li vagará al pare reverent per dedi-
carse á místicas contemplacions.

EPITAFIS

Un camálich aquí está;
tingué molta forsa en vida,
mes lo pobret l' acabá
un dia que 's carregá
una gran y grossa dida.

Aquí dins van enterrar
un rector molt sant y noble,
que tothom lo va plorar,
puig que 'n vida va menjar
ab lo bo y millor del poble.

Era maca y aixerida
la noya que jau aquí;
la pobreta va mori
de una sardina podrida.

J. CAP

Aquí jau donya Pilá,
muller d' un musich valent:
un dia á cops d' instrument
lo seu marit la matá.

NOY PERET DE LA BISBAL

Lo ricatxo Jaume Vall
jau dintre aquest monument;
mori, segons diu la gent,
d' un mal fet per un caball.

L' Enriqueta de can Gil
modista molt reputada,
va morir desesperada
de haberse trencat un fil.

ESCURA XEMENEYAS

XARADA

En dos hu avans d' ahir
á la tres dos va robar
uns calsetets que rentaba
per un afamat total.

LL. MILLÁ

GEROGLIFICH

A
L I I T I
I F A
K L
O R.

CARRILAIRES DESESPERAT

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA:—Pi-ca-poll.

MUDANSA:—Rama. Rema. Rima. Roma.